

Hendrik Theunissenstraat 42, Leopoldsburg

Programma van Maatregelen

Auteur:

A. Schoups (veldwerkleider)

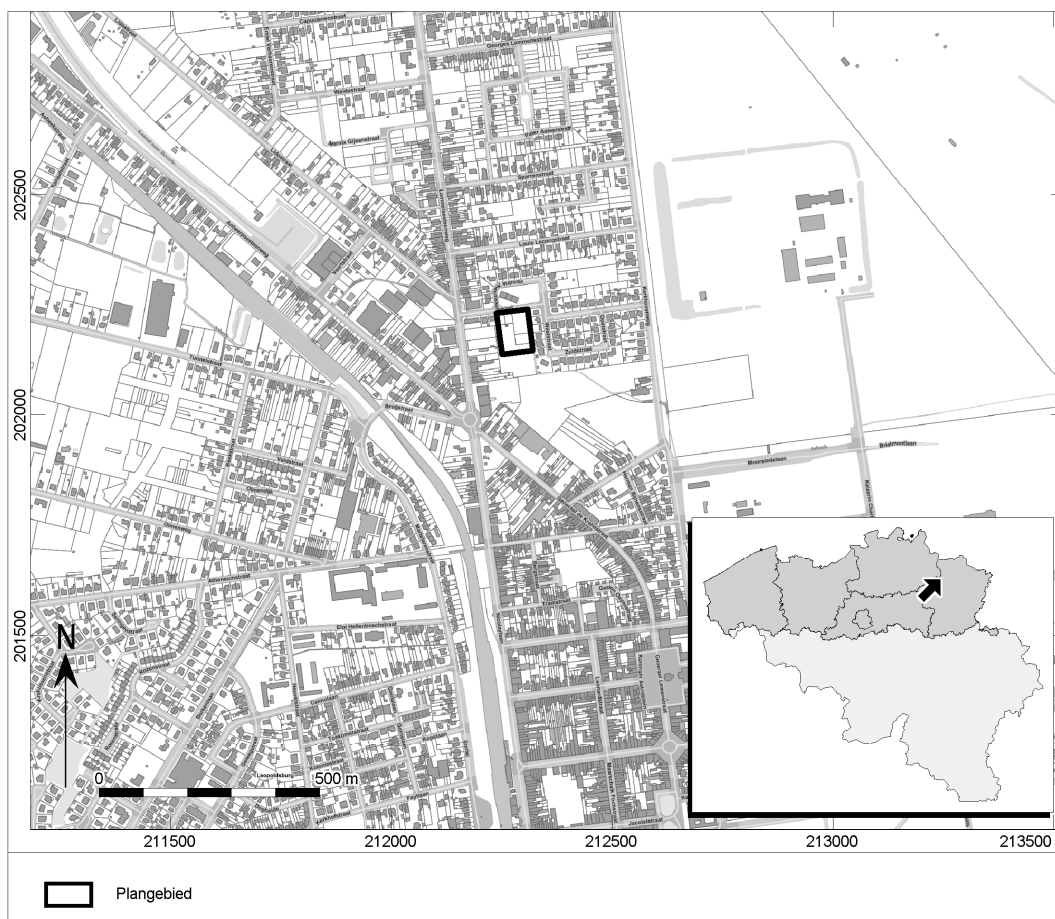
Autorisatie:

P.L.M Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)

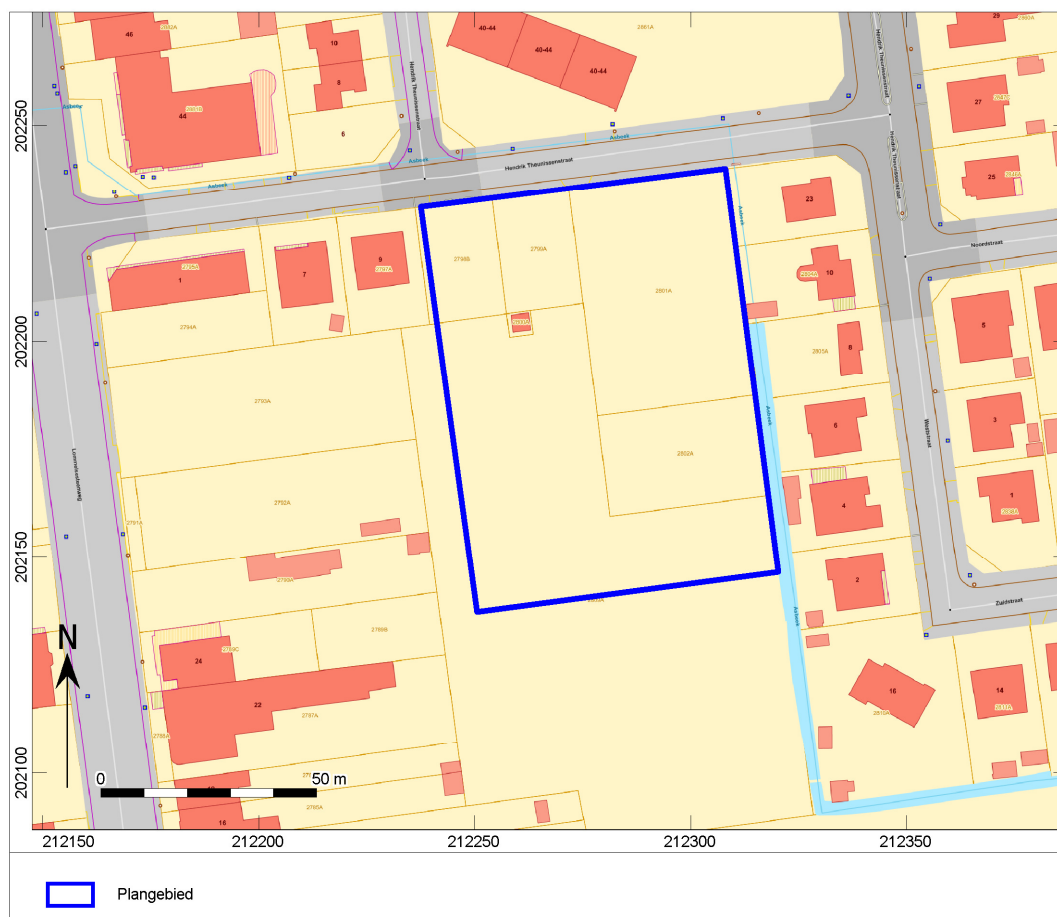
1 Inleiding

Het Vlaams Erfgoed Centrum heeft in februari een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie H. Theunissenstraat 42 te Leopoldsborg (afb. 1 en 2).

Op basis van het bureauonderzoek worden geen in situ archeologische resten meer verwacht binnen het plangebied.



Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.



Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

Voor het plangebied is alleen een bureauonderzoek uitgevoerd. Uit de aardwetenschappelijke gegevens kan afgeleid worden dat er in het hele plangebied een dekzandpakket voorkomt uit het Weichseliaan en in het zuidwesten mogelijk uit het Saaliaan. In het hele gebied komt een (matig) natte zandbodem voor met een duidelijke ijzer en/of humus B horizont. Op basis van deze gegevens kunnen, bij een geheel intacte bodem, in potentie archeologische resten vanaf het Laat-Paleolithicum voorkomen. Resten uit het Paleolithicum en het Mesolithicum manifesteren zich als een spreiding van vondsten zonder sporenniveau, vanaf het originele maaiveld.

Uit de gegevens van de CAI blijkt dat er op ongeveer 1130m ten noorden van het plangebied een Celtic Field gelegen is. Deze site kan wijzen op de aanwezigheid van bewoning in de omgeving tijdens de Metaaltijden. Eventuele archeologische resten vanaf het Neolithicum tot de Middeleeuwen komen vanaf het maaiveld voor. Een eventueel sporenniveau is het beste zichtbaar vanaf de mogelijk aanwezige B horizont.

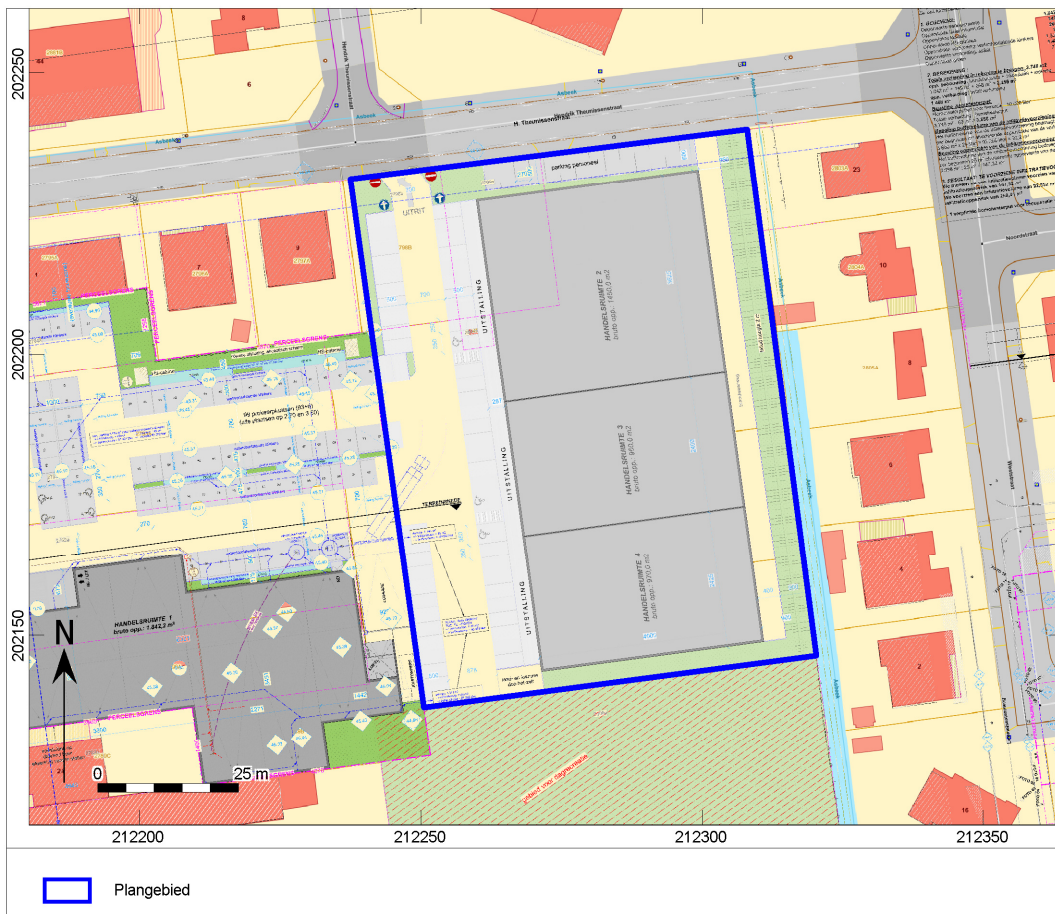
Uit het historisch kaartmateriaal blijkt dat het plangebied dienst deed als heidegebied in de 18^{de} eeuw. Er is pas bebouwing zichtbaar op de luchtfoto uit 1971. Hierdoor worden er geen archeologische resten uit de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd verwacht.

Er kan een aantal verstoorte zones geïdentificeerd worden (afb. 4). Op basis van de luchtfoto's wordt duidelijk dat er doorheen de tijd vijf gebouwen aanwezig waren binnen het plangebied. Ondertussen werden deze gebouwen afgebroken. De aanleg en afbraak van deze gebouwen heeft een bodemverstoring veroorzaakt ter hoogte van en in een zone rondom deze gebouwen. De diepte van de verstoring is echter onduidelijk. Er is wel geweten dat de eerder aanwezige nutsleidingen op een diepte van ongeveer 0,80m –

mv gelegen waren. Deze leidingen verbonden de verschillende panden met de leidingen aan de H. Theunissenstraat. Op het terrein ten westen van het plangebied werd een grondonderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek bleek dat de bodem in nagenoeg het volledige terrein verstoord was. Boring 2 en sondering 4 werden net buiten het plangebied uitgevoerd. Uit de gegevens kan afgeleid worden dat dit gebied tot een diepte van 0,7m tot 0,8m –mv verstoord is. In het verleden werd het terrein ten westen van het plangebied op een gelijkaardige manier gebruikt. Er waren namelijk ook een aantal gebouwen en structuren aanwezig in dit gebied, ondertussen werden deze eveneens afgebroken. Gezien de gelijkaardige situatie op de beide terreinen, kan er verondersteld worden dat de verstoring zich verder zet naar, op zijn minst, het westelijke deel van het plangebied.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Het doel is om binnen het plangebied drie handelsruimtes aan te leggen met bijhorende parking (afb. 3). De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 6690m², hiervan wordt 3380m² ingenomen door de nieuwe handelsruimtes. Ten westen van de handelsruimtes worden 55 parkeerplaatsen aangelegd en ten noorden worden nog eens 14 parkeerplaatsen aangelegd. In het oosten, langs de handelsruimtes wordt een brandweerweg voorzien. De maximale diepte van de bodemverstoring ten gevolge van deze werken zou 0,50m –mv bedragen. De aanleg van de nieuwe nutsleidingen zal een verstoring tot 0,90m diep tot gevolg hebben.



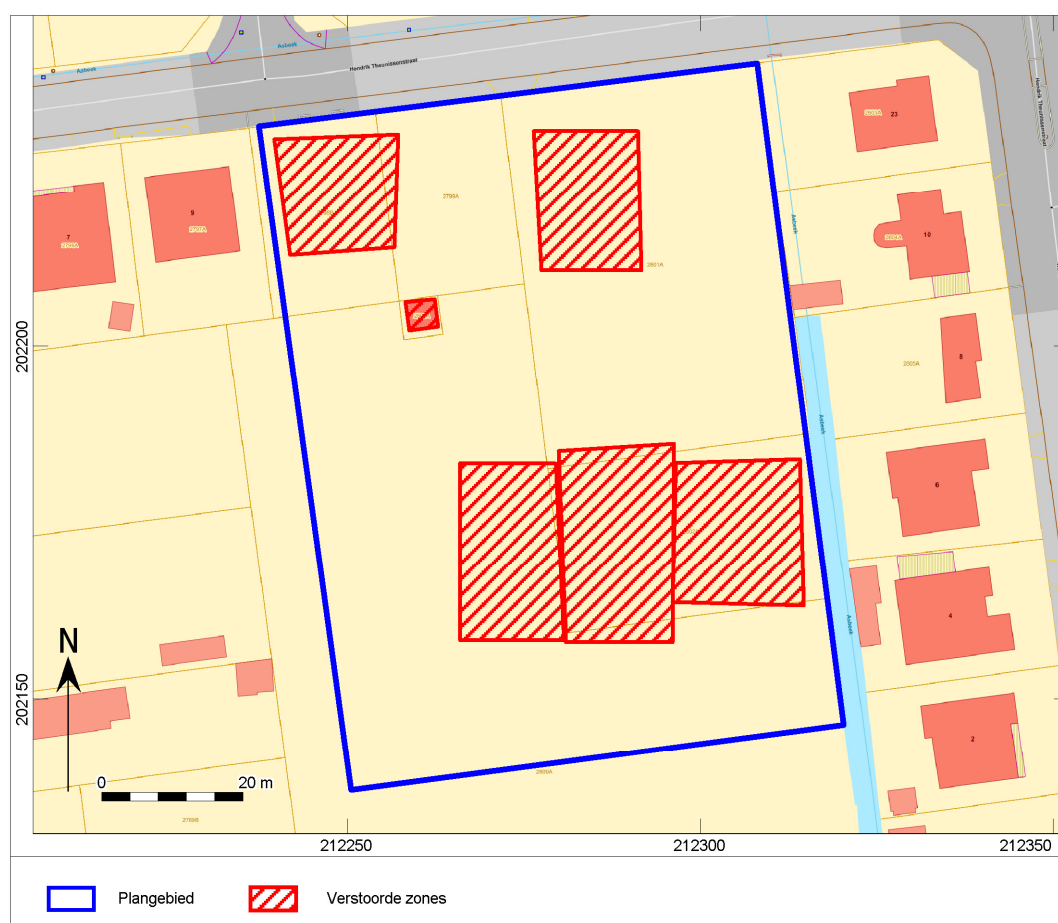
Afb. 3. Afbeelding van de geplande werken.

Op basis van het bureauonderzoek kon bepaald worden dat er in potentie resten vanaf het Laat-Paleolithicum verwacht kunnen worden binnen het plangebied. Dit is echter op voorwaarde dat de bodem nog in tact is.

Op basis van de historische luchtfoto's konden een aantal verstoorde zones geïdentificeerd worden. De verstoorde gebieden op afbeelding 4 geven de locatie van de verschillende gebouwen binnen het

plangebied weer. Door de aanleg en de afbraak van de gebouwen, kan verondersteld worden dat de zones rond deze gebouwen eveneens verstoord zijn. De diepte van de verstoring is onduidelijk. De eerder aanwezige nutsleidingen waren echter op een diepte van 0,80m –mv gelegen, waardoor alvast een deel van het terrein tot minstens deze diepte verstoord is. De exacte ligging is niet bekend, maar de leidingen verbonden de panden met de leidingen aan de H. Theunissenstraat. Daarnaast werd er reeds vastgesteld dat het terrein ten westen van het plangebied volledig verstoord is en dit tot een diepte van minstens 0,70m –mv. De verstoringen op dit terrein zijn eveneens afkomstig van de voormalige bebouwing. Er werden een boring en een sondering uitgevoerd net ten westen van het plangebied en hieruit blijkt dat de bodem in dit gebied eveneens tot minstens 0,70m –mv verstoord is. Gezien de gelijkaardige situatie op beide terreinen, kunnen de resultaten van het booronderzoek geëxtrapoleerd worden naar het plangebied.

Op basis van deze gegevens wordt verwacht dat het grootste deel van het plangebied verstoord is tot een diepte van minstens 0,70m -mv. Aangezien de voornaamste bodemingrepen (vloerplaten en verharding) amper 0,50cm diep gaan, zullen eventueel dieper gelegen archeologische resten en sporen niet aangetast worden.



Afb. 4. Locatiekaart van het plangebied met locaties van de vermoedelijk verstoorde zones.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.